

Předmět: **Základy společenských věd**

Ročník: **tercie**

Zaměření: **živé jazyky a všeobecné** Rozsah: **1 h týdně**

Školní výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy	Hodnocení, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • Chápe sebe i ostatní jako jedinečné lidské bytosti. • Uvede základní dovednosti, jejich stupeň a typy podle činností. • Promluví o užití různých dovedností v praktickém životě. • Vyloží pojmy vloha, schopnost, porovná stupně (nadání, talent, genialita) a uvede příklady. • Rozliší typy temperamentu a charakterizuje je pomocí vlastností. • Uvede některé charakterové rysy člověka, vyjmenuje příklady volných a charakterových vlastností a zhodnotí je. • Objasní význam motivace a vůle pro lidskou činnost. • Vyjmenuje příklady motivů. • Na příkladech vysvětlí pojem potřeba, uvede různé druhy potřeb a charakterizuje je. • Promluví o svých zájmech a o přínosu zájmů pro jeho život. • Objasní pojem zdravé sebevědomí a vysvětlí jeho význam pro člověka. • Snaží se poznat sebe sama a vybudovat si zdravé sebevědomí. • Uvědomuje si důležité životní hodnoty, popíše svůj žebříček hodnot a porovná jej s ostatními. 	ČLOVĚK JAKO OSOBNOST	OSV – Osobnostní rozvoj <ul style="list-style-type: none"> - sebepoznání, sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace - rozvoj schopností poznávání - psychohygiena Morální rozvoj hodnoty, postoje, praktická etika	skupinová práce diskuse prezentace
<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí podstatu citů a jejich vliv na chování člověka. • Rozliší libé a nelibé pocity. • Charakterizuje nižší a vyšší city a uvede příklady. • Vymezí stavy nálady, afektu a vášně. • Zvládá své citové projevy v životních situacích. 	ČLOVĚK A JEHO CITOVÝ ŽIVOT	OSV – Osobnostní rozvoj <ul style="list-style-type: none"> - sebepoznání, sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace - rozvoj schopností poznávání - psychohygiena 	

Školní výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy	Hodnocení, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • Uvědomuje si zodpovědnost za své jednání pod vlivem citů. • Chápe a respektuje pocity ostatních, objasní pojem empatie. • Snaží se rozpoznat projevy citů v chování lidí a pochopit je. • Promluví o svém citovém životě. • Vysvětlí, co jsou náročné životní situace a jaké jsou základní způsoby jejich řešení. • Snaží se řešit náročné životní situace pozitivně a zodpovědně. • Ovládá a používá základní zásady asertivity. 		<ul style="list-style-type: none"> - kreativita Morální rozvoj <ul style="list-style-type: none"> - hodnoty, postoje, praktická etika - mezilidské vztahy - komunikace 	
<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí podstatu a důležitost zodpovědného výběru partnera. • Vysvětlí sexuální chování a jeho biologickou, psychickou, sociální a kulturní podstatu. • Objasní pojmy: rozmnožování, primární a sekundární pohlavní znaky, pohlavní styk. • Popíše podmínky a průběh těhotenství a porodu. • Uvede zásady bezpečného sexu, dokáže použít některé antikoncepční prostředky. • Vyjmenuje závažné pohlavní choroby a způsoby ochrany proti jejich šíření. • Rozliší sexuální deviace a charakterizuje je. • Rozpozná projevy sexuálního zneužívání, popíše způsoby prevence. • Přejímá zodpovědnost za bezpečné sexuální chování. 	SEXUÁLNÍ VÝCHOVA	BI – Výchova ke zdraví <ul style="list-style-type: none"> - zdravý způsob života a péče o zdraví - změny v životě člověka a jejich reflexe - rizika ohrožující zdraví a jejich prevence 	
<ul style="list-style-type: none"> • Popíše způsoby uzavření manželství a vzniku rodiny. • Uvede nejčastější příčiny rodinných konfliktů a rozvodu. • Vysvětlí podstatu Zákona o rodině. • Objasní význam rodinného a manželského poradenství • V případě potřeby vyhledá odbornou pomoc. 	ČLOVĚK A RODINNÝ ŽIVOT	OSV – Sociální rozvoj <ul style="list-style-type: none"> - mezilidské vztahy - komunikace Morální rozvoj	

Školní výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy	Hodnocení, poznámky
		<ul style="list-style-type: none"> - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - hodnoty, postoje, praktická etika 	
<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí důležitost vhodného pracovního zařazení. • Objasní, co je úřad práce, jeho činnost. • Popíše, kde se nachází nejbližší úřad práce a jeho pomoc při hledání pracovního uplatnění. • Uvede jednotlivé body strukturovaného životopisu a vysvětlí jeho využití při hledání zaměstnání. • Využije profesní informace a poradenské služby při výběru vhodného dalšího vzdělávání. • Popíše způsoby vyhledávání možností pracovního uplatnění. • Prezентuje svoji osobu při zájmu o práci nebo studium. 	ČLOVĚK A PRACOVNÍ ŽIVOT	VDO – Občanská společnost a škola <ul style="list-style-type: none"> - zapojování člověka do společnosti (socializace) OSV-Osobnostní rozvoj <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopností poznávání - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace 	
<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí pojmy: občan, občanství, občanský průkaz. • Vyjmenuje způsoby nabývání občanství. • Uvede některá občanská práva a povinnosti, význam jejich znalosti. • V médiích vyhledá příklady porušování občanských práv. 	ČLOVĚK A OBČANSKÝ ŽIVOT	MKV – Lidské vztahy <ul style="list-style-type: none"> - reflektování situace ve škole, místě, společnosti VDO – Občan, občanská společnost a stát <ul style="list-style-type: none"> - člověk jako občan státu využívání práv a plnění povinností jako součást života občana státu 	
<ul style="list-style-type: none"> • Stručně vysvětlí, co je právo, právní kultura a právní vědomí. • Vyjmenuje hlavní druhy práva. • Rozliší pojmy právní norma a mravní norma, právní norma a právní předpis. • Vysvětlí, čím se zabývají odvětví rodinného, pracovního, trestního, občanského a obchodního práva. 	ČLOVĚK A PRÁVO	VDO – Občan, občanská společnost a stát <ul style="list-style-type: none"> - člověk jako občan státu - právní vědomí - člověk v právním státu - právo a morálka 	

Školní výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy	Hodnocení, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí, co je stát, uvede jeho znaky a funkce. • Rozliší základní formy státu (republika, monarchie, demokracie, autokracie). • Objasní, co je státní moc, uvede její složky a charakterizuje je. • V Ústavě ČR vyhledá základní informace o státní moci v ČR (Parlament, vláda, prezident). • Popíše činnost, funkce a základní členění obecního úřadu, magistrátu. • Rozliší aktivní a pasivní volební právo, popíše průběh voleb • Využívá demokratický přístup ve svém jednání. • Vysvětlí, co je migrace obyvatel a popíše její příčiny a důsledky, objasní pojem azyl. • Popíše projevy lidské nesnášenlivosti. • Uvede příklady spolupráce s ostatními zeměmi a integrace našeho státu v rámci mezinárodního společenství. • Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu. • Diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání. 	STÁT A PRÁVO	VDO – Občan, občanská společnost a stát <ul style="list-style-type: none"> - význam státu pro organizaci společnosti - fungování státní moci Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VMEGS – Objevujeme Evropu a svět	
<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí pojem ekonomika a dělba práce. • Popíše strukturu národního hospodářství. • Na příkladech uvede, co je zboží, nabídka, poptávka, cena. • Vysvětlí význam reklamy, popíše její působení na člověka. • Při nakupování rozliší levné, drahé, zlevněné zboží, dokáže získat další informace o zboží. • Popíše, jak postupovat při reklamaci zboží, používá asertivní přístup. 	STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ	VDO – Občan, občanská společnost a stát	

Školní výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy	Hodnocení, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady. • Objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a jejich znalost uplatňuje ve svém jednání. • Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi. • Na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení. • Vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít. • Uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu. • Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz. • Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané. • Rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti. 			